

Digitalizacija strokovnih del s področja gozdarstva in zagotavljanje njihove dostopnosti preko večinstitucionalnega repozitorija SciVie

Irena Rebov, Maja Peteh, Tina Drolc, Žiga Lipar, Tom Levanič, Hojka Kraigher

Gregor Vidmar

EUFORINNO
RegPot No. 315982

EUFORINNO: European Forest Research and Innovation

This project is funded by
the European Union

media.doc

društvo informatikov,
dokumentalistov in
mikrofilmarjev

Pretok znanstvenih informacij

- se odvija z objavami v znanstvenih revijah
- avtorji svoje materialne avtorske pravice večinoma prenesejo na založnika
- inštitucije/knjižnice - plačilo naročniških revij omogoča dostop do najnovejših dosežkov v znanosti (visoki stroški naročnin)
- odprti dostop (*open access*) povzroča spremembe

Odprti dostop v Evropski uniji

- Evropska komisija je s prvimi aktivnostmi v smeri posodobitve znanstvenega komuniciranja pričela leta 2004
- leta 2012 na ravni Evropske unije sprejeti dokumenti glede odprtega dostopa v Evropskem raziskovalnem prostoru
- leta 2014 okvirni program financiranja Obzorje 2020 (*Horizon 2020*)
- zahtevan odprti dostop do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov (so)financiranih s strani evropskih projektov + shranjevanje v OpenAIRE kompatibilen repozitorij

Slovenija:

- september 2015 sprejet dokument [Nacionalna strategija odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015-2020](#)

Prednosti in koristi odprtega dostopa in repozitorija

- učinkovitejša uporaba in nadgradnja rezultatov predhodnih raziskav (večja kakovost raziskovalne dejavnosti)
- sodelovanje in izogibanje podvajanja raziskav
- promocija institucije, raziskovalcev, raziskovalnih podatkov
- pospeševanje inovacij (hitrejši prehod na trg, kar povzroči večjo rast)
- vključevanje državljanov in družbe
- možnost večje citiranosti in odmevnosti nekega dela
- usposabljanje bodočih znanstvenikov, uporaba raziskovalnih podatkov za študijske namene
- 24/7 dostopnost do gradiva
- prihranek javnih sredstev, ki so namenjena raziskovanju in izobraževanju

Repozitorij *SciVie*

- EU projekt EUFORINNO → leta 2013 vzpostavljen repozitorij *SciVie*
- odprtokodna programska oprema [EPrints 3](#) s prilagoditvami (FRI, UL)
- Gozdarski inštitut Slovenije nosilna institucija
- sodelujoči partnerji s področja ved o življenju (*Science de la Vie*):
 - Kmetijski inštitut Slovenije
 - Nacionalni inštitut za biologijo
 - Biotehniška fakulteta UL, Oddelek za lesarstvo
 - (novi partnerji)

Uporabniški vmesnik

- možnost iskanja in brskanja <http://eprints.gozdis.si/>
- SciVie je vpisan v zbirke: [OpenDOAR](#), [RAOR](#) in [OpenAir](#)
- interoperabilnost s portalom OpenAir
- statistika uporabe
- objave so neposredno najdljive preko spletnih brskalnikov (npr. Google Scholar)

Uporabniški vmesnik

Domov | Opis | Pregled po področjih | Pregled po ustanovi | Pregled po avtorjih

Prijava | Registracija

Načrt za pospeševanje topolov na področju okrajnega ljudskega odbora Celje (popis preglednic in diagramov, popis kart)

Jože Miklavžič in Janez Božič (1959) *Načrt za pospeševanje topolov na področju okrajnega ljudskega odbora Celje (popis preglednic in diagramov, popis kart)*. Drugo. Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije v Ljubljani, Ljubljana.

- PDF - Objavljena verzija
[Prenesi \(5Mb\)](#) | [Predogled](#)
- PDF
[Prenesi \(13Mb\)](#) | [Predogled](#)
- PDF
[Prenesi \(2074Kb\)](#) | [Predogled](#)
- Slika (TIFF)
[Prenesi \(449Mb\)](#)

Povzetek

Tip vnosa: Monografija (Drugo)

Ključne besede: rast, načrt za pospeševanje topolov, Celje, klimatske značilnosti, Celjska kotlina, preglednice, tabele, karte, elaborati GIS, E 5/a, E 5/b, E 5/c

Povezava na COBISS: <http://www.cobiss.si/scripts/cobiss?command=SEARCH&base=COBIB&select=ID=4103590>

Ustanova: Gozdarski inštitut Slovenije

ID vnosa: 1290

Datum vnosa: 17 Jun 2015 11:14

Zadnja sprememba: 07 Avg 2015 15:21

URI: <http://eprints.gozdis.si/td/eprint/1290>

Akcije (potrebna je prijava)

Pregled vnosa

Statistika

- januar 2013 – oktober 2015
- prenos pdf dokumentov po posamezni državi
- vir: <http://eprints.gozdis.si/cgi/irstats.cgi>

Flag	Country	Downloads	Flag	Country	Downloads	Flag	Country	Downloads
	Slovenia	9415		Austria	77		Iran, Islamic Republic of	37
	China	3420		Netherlands	76		Sweden	34
	Unknown	1045		Korea, Republic of	70		Brazil	34
	United States	883		Poland	70		Macedonia, The Former Yugoslav Republic of	32
	Germany	720		Romania	66		Slovakia	29
	France	302		Spain	62		Greece	28
	Portugal	249		Ukraine	61		Finland	28
	Serbia	186		Czech Republic	59		Mexico	25
	Croatia	146		Canada	51		Thailand	20
	Japan	129		Turkey	50		Bulgaria	20
	United Kingdom	121		Belgium	48		Malaysia	19
	Italy	117		Australia	47		Albania	17
	India	104		Switzerland	45		Norway	17
	Bosnia and Herzegovina	85		Hungary	43		Philippines	17
	Russian Federation	82		Indonesia	41		Montenegro	14
							Pakistan	14
							Argentina	13
							Denmark	13
							Lithuania	12
							Egypt	10
							Luxembourg	10
							Estonia	9
							South Africa	9
							Chile	8
							Iceland	8
							Israel	8
							Taiwan, Province of China	8
							Colombia	7
							Kenya	6
							Hong Kong	6

Zbirka gradiva v repozitoriju *SciVie*

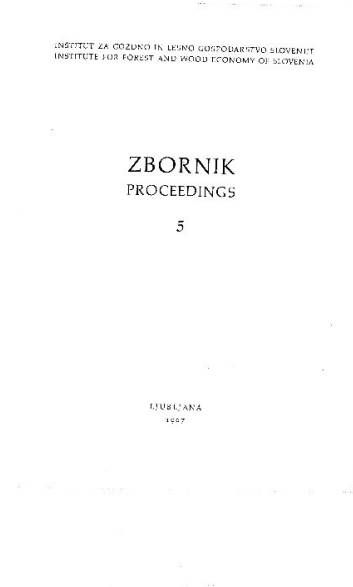
Ob upoštevanju avtorskopravne zakonodaje *SciVie* vsebuje:

- nove e-publikacije GIS (monografije, letaki, brošure, zvočni in video posnetki, zbirke podatkov ...)
- v repozitorij odložena dela drugih založnikov (članki, deli monografij, patenti ...)
- članke znanstvene revije *Acta Silvae et Ligni* (prej imenovan Zbornik gozdarstva in lesarstva)
- digitalizirane elaborate in poročila GIS

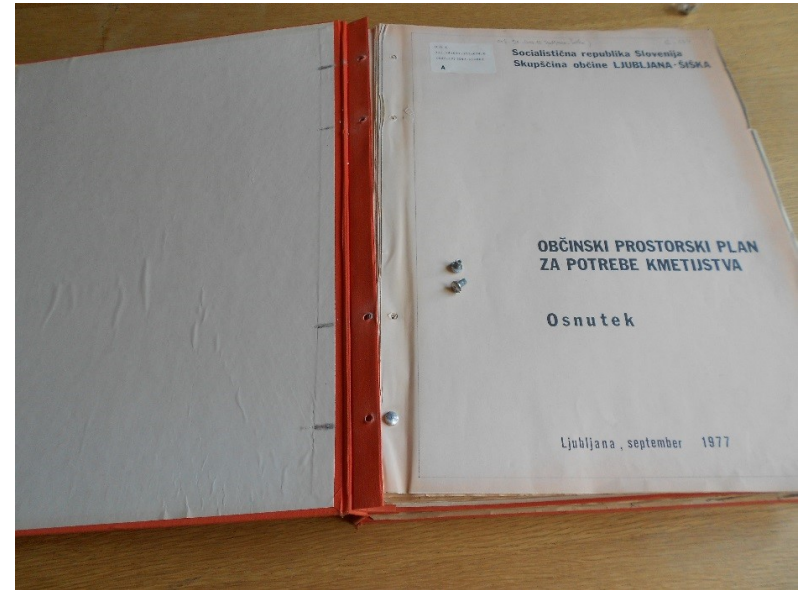
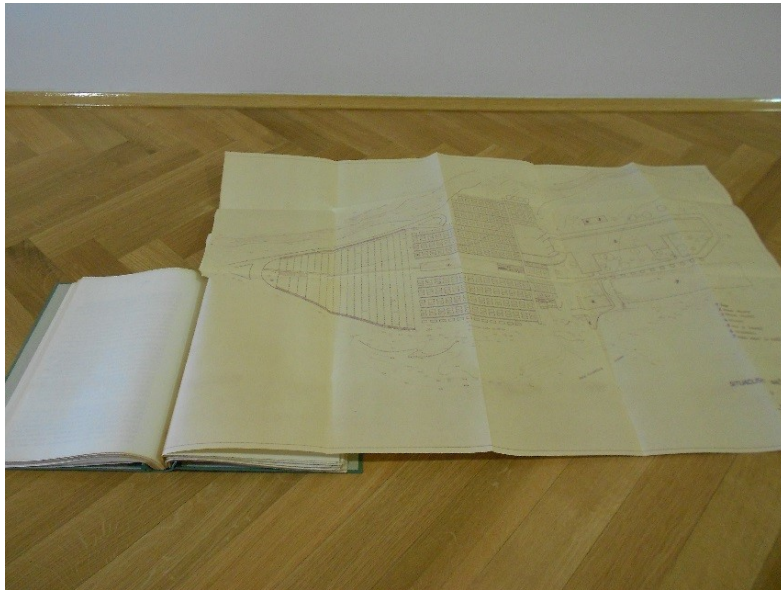
Acta Silvae et Ligni (prej Zbornik gozdarstva in lesarstva)

- znanstvena gozdarska revija
- izhaja od leta 1950 z različnimi naslovi
- digitaliziranih 46 začetnih zvezkov v formatu PDF, v črno beli tehniki
- vsi izdani članki deponirani v *SciVie* in opremljeni z metapodatki

Elaborati, poročila

- zahtevno in posebno gradivo za digitalizacijo
- različni formati, vezave (spirala, vrvice, kovinske zaklopke, sponke ...) in materiali (papir, platno, kombinacija obeh ...)
- 324 (od 700) že digitaliziranih v PDF in TIFF formatu

Različna vezava, format

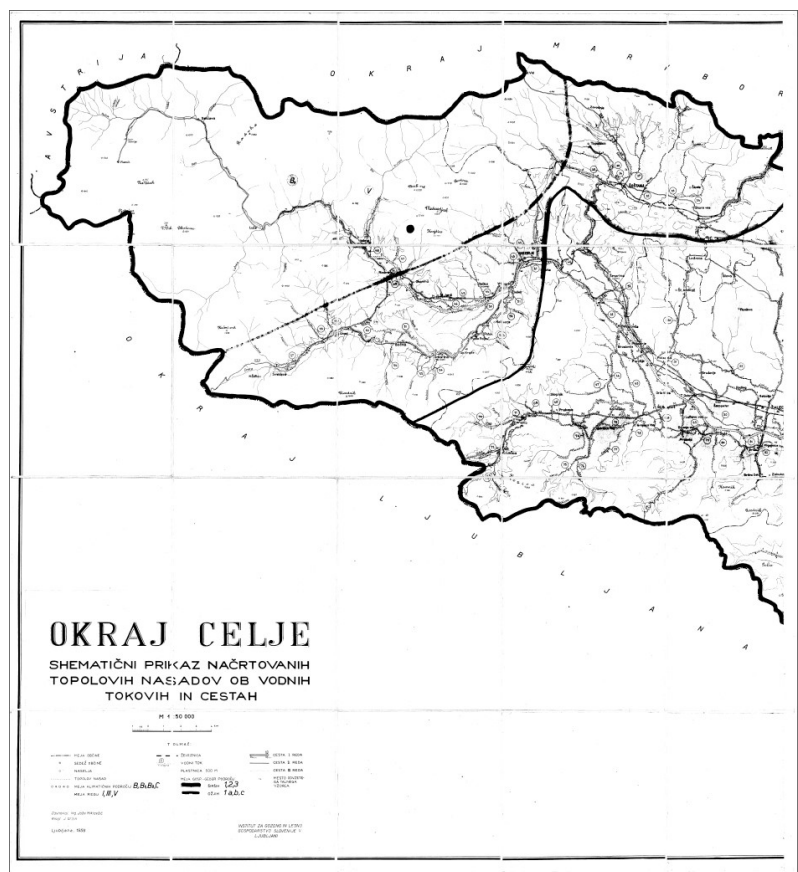
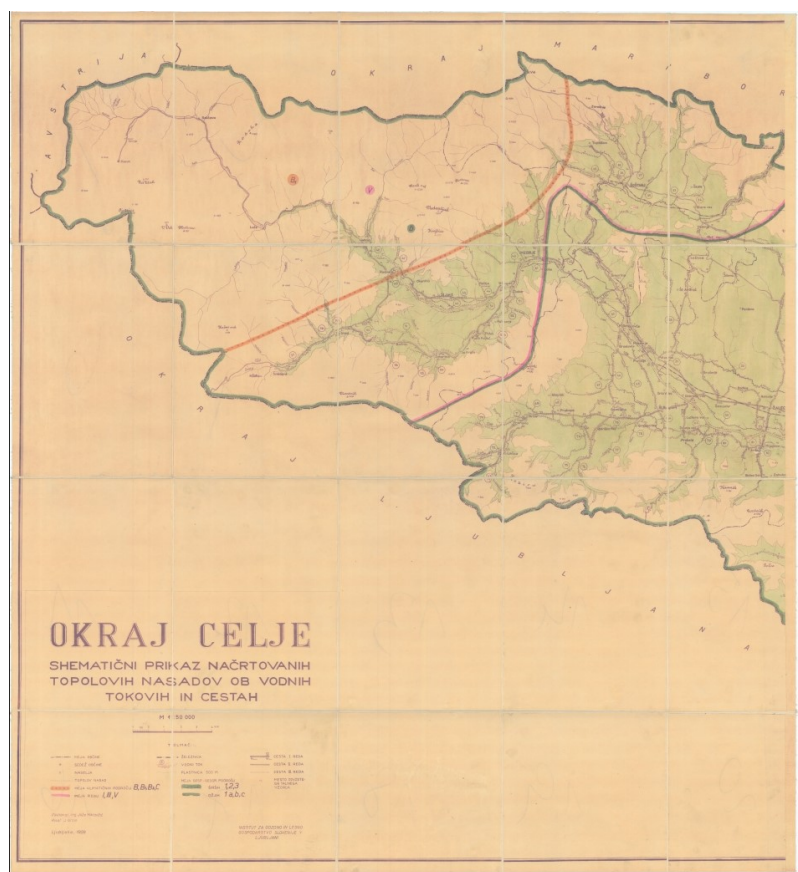

...

- Najstarejši digitalizirani elaborat iz leta 1955
- Omogočanje ponovne uporabe gradiva na sodoben način
- <http://eprints.gozdis.si/1290/>

TIFF in PDF/A

Digitalizacija elaboratov raziskovalcev GIS

- Priprava delovnega procesa in določitev metod in postopkov zajema
- Priprava gradiva za digitalizacijo
- Skeniranje
- Obdelava digitalnih slik
- Pretvorba digitaliziranih slik v ustrezno obliko za hitro in enostavno pregledovanje na spletu
- Vrnitev gradiva v prvotno obliko po digitalizaciji

Priprava gradiva pred skeniranjem

Različne vrste gradiva po obliki in vsebini je potrebno zajeti na različne načine, z različnimi napravami, pri različnih nastavitvah, zato je priprava različna.

Projektne mape, regulatorji, knjige, načrti, karte, fotografije.

Najrazličnejše vezave, formati, materiali nosilcev in vezav.

Barvno pomembne in nepomembne vsebine.

Fizično stanje, ohranjenost gradiva.

Priprava gradiva pred skeniranjem

- Razvrščanje gradiva po obliki in vsebini ter določanje načina zajema.
- Razvezava, razlaganje, ravnanje.
- Ločevanje posameznih dokumentov ali paketov dokumentov.
- Vstavljanje označevalnih listov.

Skeniranje

Skeniranje

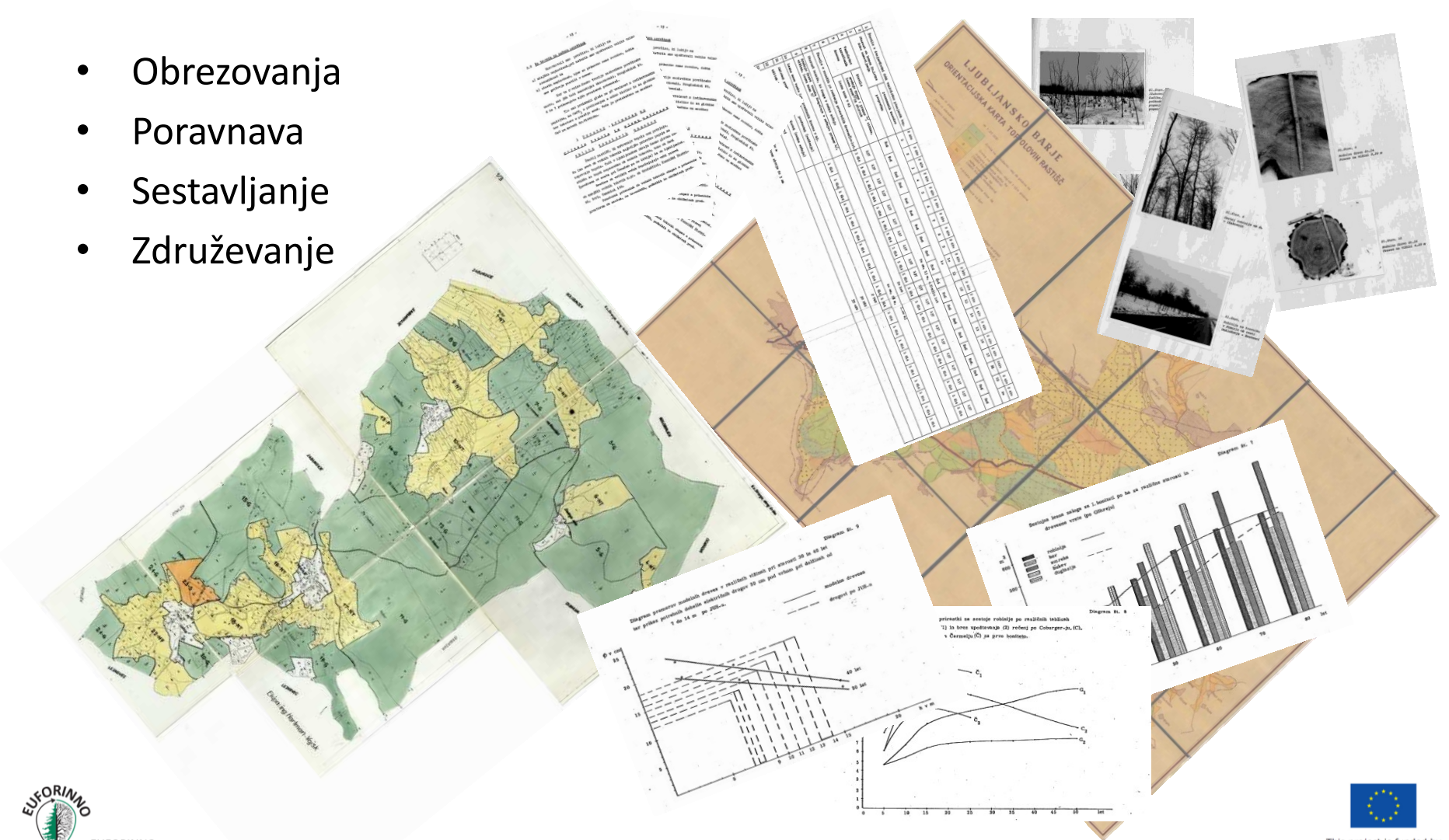
Operater pred pričetkom skeniranja, z ozirom na obliko, format in stanje gradiva, priklopi, nastavi in zagotovi vse ustrezne pripomočke (podstavki, nasloni, šablone, podlage, krovno steklo,...), ki jih bo potreboval za gradivu neškodljivo in kakovostno skeniranje.

Osnovni parametri skeniranja:

Ločljivost	300 dpi
Barvna globina (biti; ČB, S, B)	1 bit – ČB, 24 bitov – barvno, izjemoma 8 bitov – sivinsko
Izhod	TIFF brez kompresije (100 %)
Mode (Flat, V, Auto, ...)	Nastavitve izberemo glede na fizično obliko, format, stanje gradiva tako, <ul style="list-style-type: none"> - da ne poškodujemo gradiva pri obdelavi in - da zagotovimo ustrezno kakovost produktov pretvorbe in optimalni čas obdelave
Format (Crop&Deskew, AutoFormat, Max Landscape,...)	
Brightness, Contrast, Despeckle, Sharpen, Gamma, Dyn. Brightness,...	

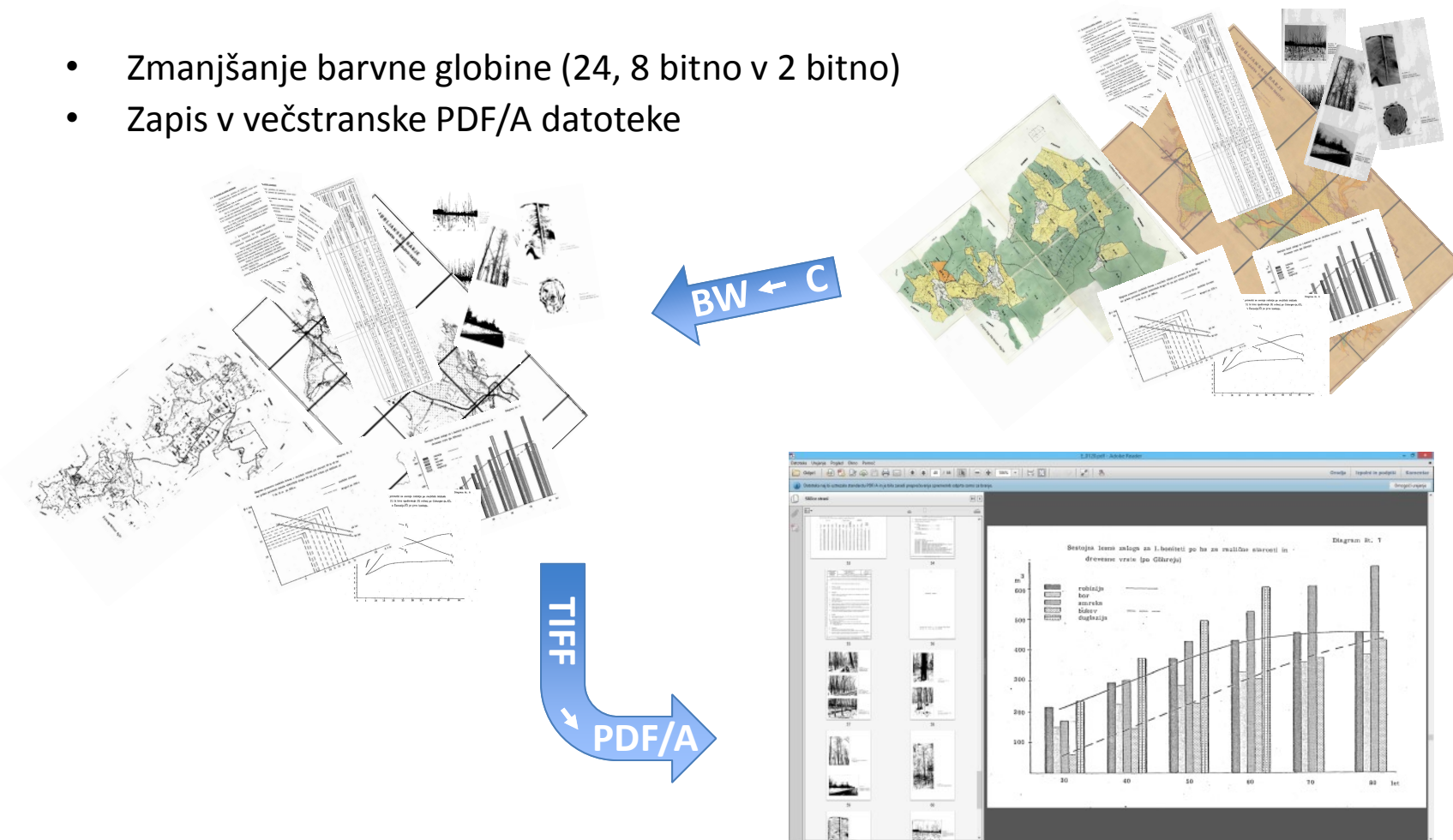
Obdelava digitalnih slik

- Obrezovanja
- Poravnava
- Sestavljanje
- Združevanje

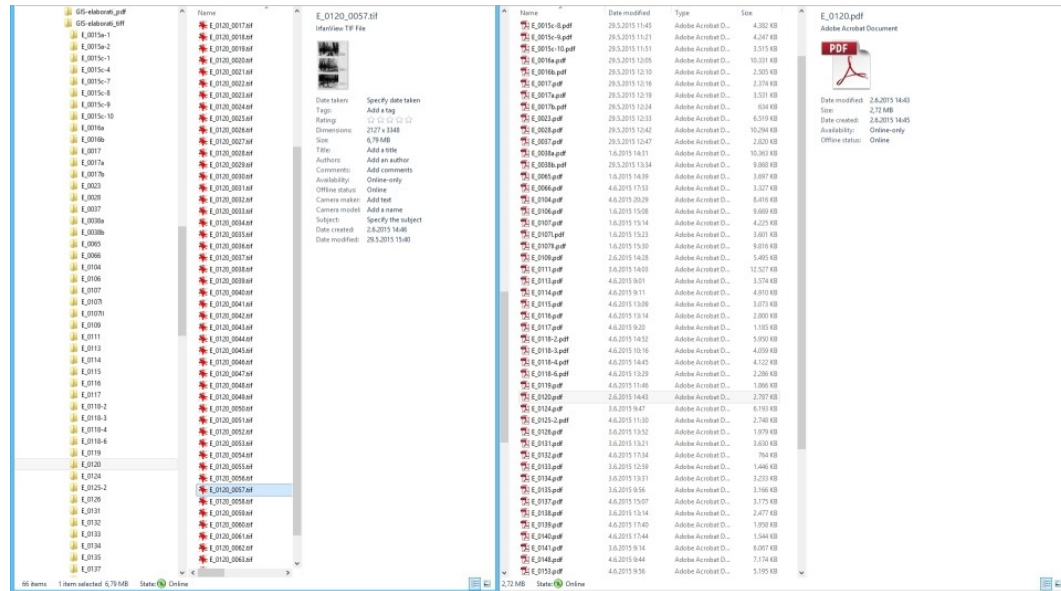
Pretvorba digitalnih slik v datoteke za pregledovanje

- Zmanjšanje barvne globine (24, 8 bitno v 2 bitno)
- Zapis v večstranske PDF/A datoteke

Vrnitev gradiva v prvotno obliko po digitalizaciji

- Razvrščanje gradiva po dokumentih.
- Zlaganje in spenjanje.
- Vezava.
- Končna kontrola celovitosti analogne in digitalne oblike.

Hvala za pozornost!

irena.rebov@gozdis.si

gregor.vidmar@mikrocop.com